

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 332
Tarih: 12.03.2010

10/709

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kırmızı et sektöründe yaşanan sorunların tespiti, bu sorunların ülke ekonomisinde ve hayvancılık sektöründe yarattığı olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENGİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SİRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Geçim kaynakları arasında vazgeçilmez bir öneme sahip olan tarım ve hayvancılık sektöründe yaşanan sorunlar son yıllarda artış göstermekte ve özellikle et fiyatlarında yaşanan artış tüm alanı etkileyecek bir olumsuzluğa neden olmaktadır.

Sürekli yükselen et fiyatları için farklı yorumlar yapılsa da, sektör yetkilileri, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın cazibesini yitirmiş olması konusunda hem fikir. Bunun en önemli nedeni ise yem maliyetlerinin yüksek olması, yayla yasağı ve mera alanlarının yetersizliği yani ürün üretim maliyetlerinin yüksekliği ve hayvancılıkla geçimini sağlayan kesimin hayvancılık yapma koşullarının ortadan kaldırılmış olmasıdır.

Kırmızı et sektöründe yaşanan en büyük sorun ürün maliyetlerinin yüksekliği ve kayıt dışı üretimdir. Ham medde yetersizliği, zaman zaman gündeme gelen hayvan hastalıklarının tüketiciyi olumsuz yönde etkilemesi, yem bitkilerinde son yıllardaki büyük artışlar üreticinin tarımsal sanayi sektörü ile entegrasyonunun gelişmemesi yetersiz denetim, haksız rekabet ve ticari zorluklardır söz konusu sektörü bitirme aşamasına getirmiştir.

Özellikle 2007 yılından bu yana aşırı artış gösteren yem fiyatları nedeniyle küçük ve orta ölçekli besi çiftliklerinin sayısı ve kapasite kullanımları azalmış, yeterli kazancı sağlayamayınca üretici besicilikten uzaklaşarak anaç hayvanlarını kesime göndermiş, yayla yasakları nedeniyle köylüler özellikle küçük baş hayvan besiciliği yapmaktan vazgeçmiş bu da arzın daralmasına ve fiyatların artmasına neden olmuştur.

Sığır dışındaki manda, koyun ve keçi gibi alternatif kırmızı et kaynaklarında gerek hayvan sayısı gerekse et üretimi bakımından ciddi azalmalar yaşanmakta, bu durum kırmızı et ihtiyacının bu kaynaklarla ikame edilmesinin önünü tıkamaktadır. Bu durum üreticileri bir daha dönmek üzere bu sektörden çekilmek zorunda bırakmaktadır. Neticede ette dışa bağımlı olacağımız gibi, tüketiciler değil ucuz et yemeyi eti şimdikinden daha pahalıya tüketmek durumunda kalacaklardır.

Üretim maliyetlerinin yüksekliği ürün fiyatlarına yansımakta ve dolayısıyla tüketici yüksek reyon fiyatı alım gücü yetersizliği nedeniyle hijyen ve sağlık koşullarının bilinmediği güvenilir olmayan ve denetlenmeyen merdiven altı kesimlere yönelmek zorunda kalmaktadır.

Besi hayvancılığı ve kırmızı et sektörünün sorunlarının aşılabilmesi için hayvan yetiştiricilerinin devlet desteklerinden yoksun bırakılmaması gerekmektedir. Desteklemeler bir bütünlük içerside yapılmalı, bu alanda yaşanan sorunlar aşıp normal seviyeye ulaşınca kadar acil önlemler alınmalı, sürekli bir denetim ve destek mekanizması geliştirilmelidir.

Kırmızı et fiyat artışları, yaşanan belli bir sürecin sonucudur ve bu durum ithalatla değil üretimi artırıcı politikalarla çözülebilir. Uzun dönemli kalıcı bir hayvancılık ve et sektörüne özel politikalar ile verimlilik yakalanabilecektir. Sorunun esası fiyat artışından ziyade sektörün üretim maliyetlerini düşürülmesinde başarısız kalınmasıdır. Mevcut üretim, maliyet ve fiyat yapısı, ne yazık ki halk sağlığını da tehdit eden kayıt dışının, üretim sürecinin çiftlikten sofraya her noktasında artmasını da beraberinde getirmektedir.

Devlet, aşırı fiyat düşüş ve yükselmelerine karşı gerekli tedbirleri almalı, bu konuda piyasayı regüle etmek için gerektiğinde müdahale edecek mekanizmaları devreye sokmalıdır.

Kaçak ve kontrolsüz kesimler neticesinde et üretiminin büyük bir kısmı kayıt dışıdır. Sektörde en kısa zamanda kayıt dışılığı önleyecek tedbirler alınmalıdır. Ucuz maliyetli bir üretim için meralarımız en kısa zamanda ıslah edilerek üreticilerimizin hizmetine sunulmalı, yayla yasakları bütünüyle kalkmalıdır. Gerekçede belirtmiş olduğumuz bu nedenlerden dolayı bir meclis araştırma komisyonunun kurulmasını gerekli görmekteyiz.